

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia quinta Pro Meditatione quinta De morte.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

posterum, sed radicitus extirpandi per accumulatos contrarios virtutum actus, prava vitiorum habitus, si quis jam in animo tuo radices agere cœpisset; ne illo, quo infelix Claudius, funestissimo fine vitam claudas.

Historia quinta

Pro meditatione quinta de morte.

Fermè omnes hucusque enarratæ historiae demonstrant, quàm terribilis sit non solum in conspectu Dei, sed frequenter etiam in hoc mundo in oculis hominum, mors peccatorum. Sequens verò historia demonstrabit, quàm malè sibi blandiantur, seque ipsos decipiant, qui credunt, morturos bene, qui semper vixerunt malè.

Narrat P. Daniel Bartoli S. J. historiae suæ Anglicanæ libro 4. cap. 13. Regnante Elisabetha vixisse Londini virum primum, & in jurisprudentia facile principem, in aliis quoque scientiis versatissimum, proventæ jam ætatis, & ingentium divitiarum. Abundabat hic libris Catholicis præsertim Theologicis, quamvis Protestantium sectæ non alia, quàm lucri, & temporalium emolumentorum causâ addictus, eosque non rarò, nec obiter, sed attentè ac frequen-

quenter volvebat; excogitabat quidem perspicaci mentis suæ acie varias ratiunculas, sed levioris ponderis, quas Catholicorum argumentis, & solidis fundamentis opponeret; sed cum has non sufficere ad elidendas rationes Catholicorum ipsemet adverteret, nec satis ex his laqueis se posset evolvere, ita secum pessimè conclusit, probabile esse, licere sequi citra periculum amittendæ salutis æternæ tam Catholicam, quàm Acatholicam, & Protestantium religionem.

Filius ejus ferventissimus religionis Catholicæ cultor, nihil cupiebat, & quærebat magis, quàm suum patrem velut ovem errantem luporum dentibus eripere, & veræ caulæ, Ecclesiæ Catholicæ restituere. Cum suis autem viribus diffideret, auxilium petiit, & impetravit à P. Guilielmo Westhono S. J. viro tunc magni nominis, doctrinæ, & probitatis, quam postea satis demonstravit, invictò animò sufferendò innumeras persecutiones, calumnias, adversitates, cruciatus, calamitates, squallorem teterrimi carceris per septendecim annorum spatium, tandem à dominante, & præpotente hæresi in odium fidei Catholicæ ejectus in exilium.

Guilielmus itaque huic opimæ prædæ inhians, omnes in hunc finem artes expedire statuit: imprimis ejus lucrari affectum, & in ejus se insinuare amicitiam conatus est; quod

quod suâ solitâ dexteritate, & amabili affabilitate etiam facilè obtinuit; quo hamo tot alios hæreticos in sinum Catholicæ Ecclesiæ, è quo dilapsi fuerant, retraxit; tot Catholicos, ne ex eodem dilaberentur, retinuit, & confirmavit. Invisibat ad ipsum identidem longè alio sub schemate & vestitu, quàm sacerdotis, publicè enim & ipso corporis cultu se sacerdotem, vel religiosum profiteri severissimè sub pœna capitæ vetitum erat regni, & reginæ Elisabethæ sanguinariis legibus. Inter colloquia sensim delapsus etiam ad negotium religionis ac fidei, tam claris argumentis omnes, quæ sensis animum obfuscabant, dispulit umbras, ac nebulas, ut clarè dispiceret, nullam extra Catholicam religionem & Ecclesiam sperari posse salutem.

Tam evidente veritate convictus commotiore animo in similes non rarò querelas erumpere solebat: Canes isti hæretici, quos nullus tangit timor divinus, nulla cura salutis, nulla alterius, & æternæ vitæ memoria vel sollicitudo, quasi nec paradysus, nec infernus unquam in rerum natura fuisset, aut adhuc esset, legum tam humanarum, quàm divinarum violatores, & contemptores impii, dæmones nati ad perdendum genus humanum, ad animas immortales æternis ignibus mancipandas, merebantur, ut omnes vivi concremarentur: sed non effugient suo tempore ultricem Dei
ma-

manum: juro, me impostero cum his lurconibus nullam habiturum familiaritatem, nullum commercium.

Sed dum secum animo reputat, quam male prospectum foret tam sibi, quam suis divitiis & facultatibus, quas possidebat amplissimas, si publice fidem Catholicam profiteretur, hæreticorum templa frequentare, & suorum rabularum declamationes audire neglectis eorum spuris ritibus desineret, ad quod illi rigidissimis adigebantur imperiis, ac gravissimis mulctis, & pœnis: subjungebat, non ita erit, nec unquam permittam, ut hi sanguisugæ se meo sanguine, id est, meis thesauris, & divitiis se pascant, & ingurgitent; ut fructus manuum, & laborum meorum ipsi manducent; ut posteros meos bonis omnibus exspoliatos, & excoriatos, opem ac stipem rogare supplices ad suas fores conspiciere, & despiciere possint. Hanc igitur viam iniit mediam, decrevit agere duplicem personam, exterius simulatum hæreticum, interiùs verum Catholicum, cum homines tantum videant, quod paret exterius, Deus autem intueatur cor interiùs; ut ita conservet bona externa, & terrena, & simul non deperdat bona æterna, & cælestia.

Verùm cum non ignoraret, viam hanc pluribus expositam esse periculis, male tutam, & quamvis videatur recta, tamen ducere posse ad interitum, hoc modo præcave

vere

vere periculum, ac interim omnem sibi eximere scrupulum, & oblatrantis conscientiae remorsum sopire posse arbitrabatur: Impri-
 mis hanc simulationem, quæ purè extrinseca, & indifferens est, & ad cor non penetrat, necessitas, vel certè in virum etiam constantissimum cadens metus justus, & gravissimus coram Deo excusabit; si autem neque hoc scutum satis firmum esset, ad se defendendum, firmiter se arrepturum dicebat: Apud Christianos, agebat, non principium, sed finem attendendum esse; satis esse ad consequendam salutem benè mori, & non necesse etiam benè vivere, id facillè obtinetur, si semper & ubique ad manum sit sacerdos, sive iudex sacer, qui me in mortis articulo, in ultimo etiam momento, in ultimo sperantis, & expirantis animæ halitu, ad minimum dolentis animi signum, ad unum etiam oculi nutum, ab omnibus totius antea vitæ sceleribus & peccatis absolvere potest quatuor vel quinque verbis. Hunc in finem duos agebat sacerdotes Catholicos, unum domi suæ in urbe Londinensi; alterum non procul Londino extra urbem in delizioso Tusculo, in quod sæpius ad captandam liberiores auras, & sublevandum curis fatigatum animum, rusticatum excurrebat.

Sæpius à Westhono monitus, & increpitus est, Deum non ludi, non decipi, non irrideri, non esse consilium contra Dominum

num

num, Prov. c. 21. hanc esse stultam mundi sapientiam, qua se ipsemet caperet, & deciperet: posse ipsum subitanea & improvisa morte extingui, fulmine, vel apoplexia tangi, terræ motu sepeliri, glande plumbea trajici, quin aliquid, vel à longè prævidere, aut ne quidem somnare, vel suspicari potuerit: quod innumeris aliis accidit, posse etiam ipsi accidere: sed cantabatur fabula surdo: noluit credere, sed voluit experiri has, quæ ipsi toties proponebantur, & inculcabantur, veritates æternas.

Jam medium aliquando ad suum Tusculum excurrere confecerat iter, cum ex improvise Apoplexiæ tantâ vi tangitur, ut collapsus ibi subsistere, & in vicinum diversorium deportari debuerit. Currit Servorum expeditissimus, ut præviè instructus fuerat, vel potius volat celeritè, ut ex binis sacerdotibus viciniorem advehat; sed omni usus celeritate tamen tardè venit, adfuit enim, quando paulò antè, & vix non in ejus oculis, exspiraverat, calenti adhuc cadaveri amarè illachrymans.

Ita extinctus est inexpiatus, sine sacra confessione, & absolutione, qui temerariè præsumpsit, nunquam, & nusquam de fore occasionem expiandi animum per Pœnitentiæ Sacramentum; extra domum mortuus est, qui se credebat domi in sua

lectulo moriturum; & qui alebat, & habebat duos Sacerdotes ad omnem nutum paratos, cum malè viveret, nullum habuit, ut benè moreretur.

Non multum absimilis huic eventui fuit ille, quem idem pariter Author in eodem Tomo Lib. 6. c. 13. suæ Historiæ Anglicanæ narrat. *Domina* ex præcipua Nobilitate raris instructa dotibus, præsertim perspicace intellectu, hæreticis imbuta doctrinis, angebatur variis dubiis; maximum ex his erat, utra ex duabus Religionibus esset vera, ac sincera, & ad salutis æternæ consecutionem necessaria; Catholicorum, vel Puritanorum, sive Calvinistarum.

Erat eo tempore in summa apud omnes in Anglia heterodoxos æstimatione, eximie doctrinæ, scientiæ, ac prudentiæ laude insignis Doctor Perny Candabrigiensis Academiæ splendor, & ornamentum; Hunc ad se accersiri jussit, ut eò fidentius, omnibus aliis remotis arbitris, animum aperire, & sua dubia proponere posset; hunc igitur sola solum orat, obsecrat, & obtestatur, imò per ipsum Deum adjurat, cui rationem redditurus esset in extremo die Judicii, candidè ac sincerè sibi aperiat, quænam ex tot Sectis, in quas misera Anglia tunc scindebatur, esset vera, cujus adhærendo placitis, sibi salutem æternam promittere posset.

Doctor Pernyus, aliquandiu suspensus, & apud se tacitè rei gravitatem justâ ponderans lance, tandem, Domina, inquit, rem grandem à me petis, & me ita adjurando adstringis, ut si aliter, quàm sentio, responderem, immani me scelere obstringendum crederem, quod neque in hac vita, neque in altera post mortem remittendum esset. Domina obstringe mihi fidem tuam nobilem, jura silentium & secretum, silem tamdiu sanctè servandum, quamdiu vitam protraxero; nec enim æquum est, ut consilium, quod tibi suggeram, tibi summam afferat utilitatem, mihi summum nocumentum, & perniciem. Obtenta promissione, & obligatione subjungit: ut turbidis his temporibus pace & quiete fruatur, & persecutiones, quibus Elisabethæ implacabilis ira Catholicos exagitat, evitet, saltem exterius sit, & simulet se Calvinii asseclam; sed ut salva fiat, opus est, ut moriatur Catholica: medium Domina, & consilium tibi propono, quod ipsemet elegi, & sequor; Decrevi etenim vitam ducere liberam, non instar miserimancipii, innumeris Legum & præceptorum vinculis constrictam, suo tamen tempore piè vitam claudere in Catholica Ecclesia, ut decet ferventem Catholicum: & quisquis sapit, hanc vivendi methodum in hac Anglicarum rerum Periodo sequatur, necesse est, vivere sine cura, &

sollicitudine, mori absque omni timore pereundi.

Doctor hic planè ineptus, clarè agnoscens veritatem nostræ Religionis, sperabat se DEum decipere, vel naso trahere posse, ut decipiebat, & naso traherat semetipsum: sed scopum sibi præfixum non attingit, nam *Deus non irridetur, Galat. c. 6.* Post exiguum temporis spatium lautæ Coenæ à Pseudo-Episcopo Eboracensi adhibitus, tam liberaliter se cibo & potu ingurgitaverat, ut domum serâ jam nocte, extincto dudum non solis tantum, sed etiam rationis lumine, alienis potissimum pedibus properaret, ad edormiendam atque exhalandam crapulam, & longiore somno inter creperos rhonchos sub ingestorum ciborum pondere fatiscenti stomacho necessariam digestionem procurandam: sed necdum lecto injectus, tangitur tam gravi apoplexiæ ictu, ut eodem momento exanimis conciderit, ne quidem tantillum temporis nactus, quo vel semel JESU Nomen pronunciare, ne dicam actum contritionis, & serii doloris elicere potuisset.

Interea Discipula pergebat strenuè in via, quam cæcæ cæcus dux, cui se commiserat, monstrârat, pro certa, & tuta regula erant ipsi documenta & monita sui olim malè sani magistri, à quibus ne latum quidem unguem declinabat, nec dubita-

bita-

bitabat, quin posset vivere cum hæreticis, & mori cum Catholicis; atque ita in terris frui Paradyso bestiarum, & in Coelis Paradyso Angelorum. Firmabat illam in hac erronea opinione, & fide Puritanâ ejus frater pertinax hæreticus, qui hoc glaucoma sorori objiciebat, exiguum esse discrimen inter Religionem Catholicam, & Puritanam, & nullatenus tantum, ob quod secta Puritanorum mereretur à DEO æternis flammis in inferno addici.

Perrexisset ita errare & devitare seducta ovicula, nisi in meliorem, & peritiorem, sic disponente DEO, incidisset pastorem. Erat is P. Joannes Girardi è Soc. JESU, qui sub veste viri nobilis ignotus percurrebat Angliam, Catholicos tam dirè vexatos & oppressos erigens, solatiis aspergens, & ad constantiam animans, hæreticis verò perniciosos errores, & detestabiles fraudes, quibus circumveniebantur, demonstrans. Magnum erat Girardi nomen, ab omnibus celebrabatur non solum ut homo doctus, sed etiam ut homo probus, & sanctus: hunc ubi convenit, & audivit, binis colloquiis, non pluribus, opus fuit, ut perspicax fæminæ intellectus illuminaretur, & convinceretur; voluntas verò permoveretur ad detestandum consilium, & exemplum primi sui ducis, & seductoris, & ad apertè ac publicè profitendam

sine rubore, ac timore fidem Catholicam Junxit sanctitati Fidei sanctitatem vitæ ac morum, ita moritura cum certa spe salutis, quodocunque Deo placuisset stamen vitæ abrumpere, & eam ex hoc mundo evocare.

Similes eventus possent in medium adduci milleni, per quos DEus mundo luculenter ante oculos ponere, & demonstrare voluit, quantum abhorreat temeritatem illorum, qui suâ infinitâ misericordiâ uti, & abuti volunt pro incentivo adeò diutius & audaciùs peccandum, ad procrastinandam, & usque ad ultimos vitæ limites, ad mortis confinia, usque ad ipsam denique mortem pœnitentiam, temerariè præsumendô, huic semper adhuc locum & tempus futurum. Deus, qui Peccatori pœnitenti & seriò dolenti promisit delictorum commissorum veniam, nunquam promisit peccanti spatium temporis vel minimum, quo possit seriò dolere, & pœnitentiam agere; quinimò publicè in suo Evangelio non uno in loco è diametro contrarium omnibus indixit, & promulgavit, se venturum, ad nos ex hac vita evocandos, ad exigendas strictissimas de tota vita transacta rationes, eò quo minimè putamus, tempore; se furis instar, clam, tacitè dormientibus, & nihil minus expectantibus superventurum: *Quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet.*

veniet.

niet. Luc. c. 12. Et quænam hora minus expectata, quòd mors sit adventura, quàm sit illa hora, qua peccamus?

Historia sexta.

Pro Meditatione sexta.

De Judicio particulari.

DEUS nonnunquam in hac etiamnum vita hominibus ob oculos posuit & vivis exhibuit Judicium particulare, quod cum mortuis instituitur: hoc sequens demonstrabit historia, quamvis aliunde satis nota, & à pluribus scriptoribus jam promulgata, quia tamen tragica, horrida, & Personam Ecclesiasticam involvit, huc optimè quadrat; recensetur autem à Trithemio, à Fulgoso, Nauclero, Canisio, Maraccio, à Bovio in tertia sua parte, exemplo ultimo.

Studiis navabat operam Magdeburgi, nobili Civitate Germaniæ, Juvenis nomine Udo, sed ingenio tam stupidò, ut licèt improbum ipsemet adhiberet laborem, & Præceptor indefessam in instruendo adjungeret industriam, nihil tamen in saxeam caput intrudi posset; certè plus aquæ ex fluvio hauriri poterat cribrò, quàm hic hauserit doctrinæ ex suis libris, & instructionibus omnibus: ob hanc stu-